

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Enerji, Su ve Çevre İŞleri Genel Müdür Yardımcılığı

ENERJİ, SU KAYNAKLARI ve ÇEVRE HABER BÜLTENİ

SAYI: 9

Ocak-Mart 2014

ENERJİ

ANLAŐMALAR

1. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) 18-19 Ocak 2014 tarihlerinde Abu Dabi'de gerçekleştirilen 4. Genel Kurul Toplantısı marjında "**Küresel Yenilenebilir Enerji Atlası Bildirisi**" ülkemiz adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Sayın Yusuf Yazar tarafından imzalanmıştır.
2. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız'ın 23 Ocak 2014 tarihinde Romanya'ya gerçekleŐtirdiĐi ziyaret kapsamında Romanya Enerjiden Sorumlu Devlet Bakanı Nita ile bir görüşme gerçekleŐtirmiş, görüşme sonunda iki ülke arasında **elektrik enterkoneksiyon hatlarının geliştirilmesine dair bir Mutabakat Zaptı** imzalanmıştır.
3. Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın 27-28 Ocak 2014 tarihlerinde ülkemize gerçekleŐtirdiĐi ziyaret sırasında, "**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşması**", "**Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Fransa Cumhuriyeti Üretken Kalkınma Bakanlığı ile Fransa Çevre, Sürdürülebilir Kalkınma ve Enerji Bakanlığı Arasında Enerji Alanında Ortak Bildiri**" ve "**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile GDF Suez Group Arasında İşbirliği Protokolü**" imzalanmıştır.

TÜRKİYE-BULGARİSTAN DOĞAL GAZ ENTERKONEKTÖRÜ (ITB)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız, 24 Ocak 2014 tarihinde Bulgaristan'a gerçekleŐtirdiĐi ziyaret kapsamında Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakanı Dragomir Stoynev ve Bulgaristan Başbakan Yardımcısı Daniela Bobeva ile görüşmeler gerçekleŐtirmiŐtir. Ziyaret sırasında, Türkiye-Bulgaristan Doğal Gaz Enterkonektörü (ITB), elektrik ticareti ve Güney Akım konuları ele alınmıştır. Bakan Sayın Yıldız'ın teklifleri üzerine, ITB projesine ilişkin olarak ilgili kurumlar tarafından gerekli çalıŐmaların tamamlanmasına ve konuya ilişkin bir anlaşma imzalanmasına karar verilmiŐtir.

Türkiye-Bulgaristan Doğal Gaz Enterkonektörü (ITB) projesine ilişkin çalışma grubu toplantısı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) Transit Petrol Boru Hatları Daire Başkanı Reha Aykul Muratoğlu ile Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Avrupa ve Bölgesel İŞbirliği Genel Müdür Yardımcısı Mariya Raycheva eŐbaŐkanlıklarında, Bulgaristan Enerji ve Ekonomi Bakanlığı, Bulgartransgaz, Bulgargaz, Bulgarian Energy Holding, ETKB, Bakanlığımız ve BOTAŐ yetkililerinin katılımıyla 12 Mart 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Sözkonusu toplantıda, ITB projesine ilişkin Mutabakat Zaptı metni üzerinde müzakereler yürütölmüŐ ve hazırlanan Mutabakat Zaptı bilahare her iki öлке Enerji Bakanları tarafından imzalanmıştır.

YURTDIŐINDA DÜZENLENEN ETKİNLİKLER ve ZİYARETLER

1. 13 Ocak 2014 tarihinde Abu Dabi'de gerçekleştirilen "**5. Gulf Intelligence Birleşik Arap Emirlikleri Enerji Forumu**"na Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Murat Mercan katılmıştır.

2. **Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) 18-19 Ocak 2014 tarihlerinde Abu Dabi'de gerçekleştirilen 4. Genel Kurul Toplantısı'na** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Murat Mercan başkanlığında bir heyetle iŐtirak edilmiŐtir. Bakan Yardımcısı Sayın Mercan, ABD DıŐiŐleri Bakanlığı Uluslararası Enerji İŞleri Koordinatörü ve Özel Temsilci Büyökelçi Carlos Pascual ve Uluslararası Enerji Ajansı İcra Direktörü ve Enerji Őartı Genel Sekreteri ile ikili görüşmeler gerçekleŐtirmiŐtir.

3. 6-8 Şubat 2014 tarihleri arasında Soçi'de düzenlenen 22. KıŐ Olimpiyatları'nın AçılıŐ Töreni'ne Sayın Başbakanımıza refakatle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız beraberinde bir heyetle iŐtirak etmiştir. Sayın Başbakanımızın, Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Enerji Bakanı Aleksander

Novak ile 7 Şubat 2014 tarihinde gerçekteŐirdiĐi g¼r¼Őmede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız da hazır bulunmuŐtur.

4. Avustralya'nın G-20 D¼nem BaŐkanlıĐı çerçevesinde d¼zenlenen **Enerji S¼rd¼r¼lebilirliĐi Çalışma Grubu**'nun (ESWG) ilk toplantısı 12-13 Şubat 2014 tarihlerinde Melbourne'de gerçekteŐirilmifitir. Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency-IEA), Uluslararası Enerji Forumu (International Energy Forum-IEF), OPEC ve Uluslararası Gaz Birliği (International Gas Union-IGU) temsilcilerinin de iŐtirak ettiği toplantıda, k¼resel enerji mimarisi, gaz piyasalarının g¼çlendirilmesi, enerji verimliliği ve verimsiz fosil yakıt s¼bvansiyonları konuları ele alınmıştır. Toplantıya ¼lkemizden Bakanlığımız, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine M¼steŐarlıĐı yetkililerinden oluşan bir heyetle katılım sağlanmıştır.

5. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Murat Mercan baŐkanlıĐındaki bir heyet, enerji alanında g¼r¼Őmelerde bulunmak ¼zere 8-13 Mart 2014 tarihleri arasında Barselona'ya resmi bir ziyaret gerçekteŐirmiŐtir.

6. N¼kleer D¼zenleme Kurumu (USNRC) tarafından 11-13 Mart 2014 tarihleri arasında Maryland, ABD'de d¼zenlenen "**2014 Regulatory Information Conference**" (RIC) baŐlıklı etkinliğe T¼rkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Sayın Zafer Alper katılmıştır.

7. 24 Mart - 4 Nisan 2014 tarihleri arasında Viyana'da d¼zenlenen "**N¼kleer G¼venlik S¼zleŐmesi 6. G¼zden Geçirme Toplantısı**"na T¼rkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Zafer Alper baŐkanlıĐında bir heyet iŐtirak etmiştir.

N¼KLEER G¼VENLİK ZİRVESİ 3. TOPLANTISI

ABD Başkanı Obama'nın 4 Nisan 2009 tarihli Prag konuŐmasında açıkladığı n¼kleer silahlardan arındırılmıŐ bir d¼nya hedefi doğrultusunda, yasadıŐı n¼kleer ticaretin ve n¼kleer ter¼r¼zmin ¼nlenmesine, ayrıca n¼kleer malzeme ve tesislerin emniyetinin sağlanmasına y¼nelik çabaların birleŐtirilmesi amacıyla ilki 12-13 Nisan 2010 tarihlerinde VaŐington'da, ikincisi 26-27 Mart 2012 tarihlerinde Seul'de d¼zenlenen N¼kleer G¼venlik Zirvesi'nin (NSS) ¼ç¼nc¼s¼ 24-25 Mart 2014 tarihlerinde Lahey'de yapılmıŐtır.

53 ¼lke ve 4 uluslararası ¼rg¼tten devlet ve h¼k¼met baŐkanları ile ¼st d¼zey yetkikilerin iŐtirak ettiği Lahey Zirvesi'nde ¼lkemiz, Sayın Cumhurbaşkanımız baŐkanlıĐındaki bir heyetle temsil edilmiŐtir, anılan heyette Bakanlığımız temsilcilerinin yanısıra T¼rkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Sayın Zafer Alper de yer almıŐtır. Yery¼z¼nde tehlikeli n¼kleer maddelerin azaltılması, b¼t¼n n¼kleer

ve diğer radyoaktif maddelerin emniyetinin sağlanması ve uluslararası iŐbirliđinin pekiŐtirilmesi temalarına odaklı olarak gerçekteŐtirilen Lahey Zirvesi'nde bir ortak bildiri kabul edilmiŐtir.

ÜLKEMİZDE DÜZENLENEN ETKİNLİKLER VE ZİYARETLER

1. **İran Petrol Bakanı Bijan Zangeneh** beraberinde bir heyetle 20 Ocak 2014 tarihinde ölkemize bir çalışma ziyareti gerçekteŐtirmiŐtir. Adıgeçenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile gerçekteŐtirdiđi görüşmede, küresel düzeyde enerji alanında meydana gelen geliŐmeler, ölkemizin İran'la mevcut enerji işbirliği, ABD ve AB yaptırımlarının İran enerji sektörüne etkileri gibi konular ele alınmıştır.

2. 12-13 Şubat 2014 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen Türkiye-Afganistan-Pakistan Üçlü Zirve Sekizinci Toplantısı için ölkemize gelen Pakistan heyetinde yer alan **Pakistan Su ve Enerji Bakanı Khawaja Muhammad Asif ile Pakistan Yatırım Kurulu Başkanı Mifta İsmail** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile 13 Şubat 2014 tarihinde bir görüşme düzenlenmiştir.

3. **Irak eski BaŐbakanı ve Vataniye Koalisyonu Lideri Milletvekili Ayad Allawi**, 11-14 Şubat 2014 tarihleri arasında ölkemize gerçekteŐtirdiđi ziyaret kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile 13 Şubat 2014 tarihinde bir görüşme yapmıŐtır. Anılan görüşmede, Irak ile enerji alanındaki iliŐkilerimizin geleceği konusunda görüŐ alıŐveriŐinde bulunulmuŐtur.

4. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile **Afganistan Madenler ve Petrol eski Bakanı ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Adayı Vahidullah Şehrani** 20 Şubat 2014 tarihinde Ankara'da bir görüşme gerçekteŐtirmiŐtir. Sözkonusu görüşmede, iki ölkede arasında enerji işbirliği konuları ele alınmıştır.

5. **İngiltere DıŐiŐleri Avrupa Bakanı ve aynı zamanda "Yüksek Değerli İŐ Fırsatları" konularından da sorumlu olan David Lidington** 25 - 26 Şubat 2014 tarihlerinde ölkemize bir ziyaret gerçekteŐtirmiŐtir. Ziyaret çerçevesinde diğer temaslarının yanısıra Bakan Lidington İngiltere Büyükelçiliği tarafından 25-26 Şubat 2014 tarihlerinde düzenlenen nükleer enerji temalı konferansa Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Murat Mercan ile birlikte iŐtirak etmiştir. Bakan Lidington ayrıca, 26 Şubat günü BP ve TEPAV tarafından düzenlenen 3. Enerji Forumu'na Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile birlikte katılmıŐ ve Bakan Sayın Yıldız ile aynı gün bir görüşme gerçekteŐtirmiŐtir.

6. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız ile **Rosatom Genel Müdürü Sergey Kiriyenko** arasında 13 Mart 2014 tarihinde Ankara'da bir görüşme yapılmıŐtır.

Söz konusu görüşmede Akkuyu Nükleer Güç Santrali projesine dair konular ele alınmıştır.

SU

1. **"Ortadoğu'da Mavi BarıŐ / Dicle konusunda Türkiye-Irak Bilimsel Görüşme"** (Blue Peace in the Middleast/Turkey-Iraq Scientific Meeting on Tigris) konulu toplantı Mumbai merkezli SFG (Strategic Foresight Group) adlı düşünce kuruluşu tarafından, Okan Üniversitesi'nin evsahipliğinde, İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Ajansı'nın desteğiyle 11 Mart 2014 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir. Ülkemiz ile Irak arasında genel olarak su konusundaki ilişkilerin tartışıldığı toplantıya Bakanlığımızca da katılım sağlanmıştır.

2. Ülkemizin su yönetimi konusunda edindiği tecrübelerin paylaşılması ve bilgi alışveriŐinin gerçekleştirilmesi maksadıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB) Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, Türkiye Su Enstitüsü (SUEN) ve İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik, Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) tarafından düzenlenen **"Uluslararası Entegre Havza Yönetimi Çalıştayı"** 25-26 Şubat 2014 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

Orman ve Su İşleri Bakan Yardımcısı Nurettin Akman'ın açılıŐını yaptığı çalıştaya, OSİB MüsteŐar Yardımcısı Sedat Kadioğlu ve ilgili Bakanlıklardan üst düzey yetkililerin yanısıra, Sudan Su Kaynakları ve Elektrik Bakanlığı Bakan Yardımcısı Mohamed Hassan Ahmed El Hadari başta olmak üzere 16 ülkeden katılımcılar iŐtirak etmiştir.

3. 12-17 Nisan 2015 tarihlerinde Güney Kore'nin Daegu ve Gyeongju kentlerinde düzenlenecek olan **7. Dünya Su Forumu'nun İkinci PaydaŐlar Toplantısı** 27-28 Şubat 2014 tarihlerinde Gyeongju'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Türkiye Su Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Ahmet Mete Saatçi, Devlet Su İşleri eski Genel Müdürü ve Dünya Su Konseyi Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Doğan Altınbilek ile Bakanlığımız temsilcisi katılmıştır.

"Geleceğimiz için Su" (Water for our Future) ana temalı 7. Dünya Su Forumu'nun temel amacı, su konusunda belirlenmiş olan politikaların etkin bir şekilde

uygulanması ve bunun için çeŐitli araçlar ve mekanizmalar geliştirilmesidir. Bu çerçevede Foruma giden sürecin planlamasının yapıldığı ve forumun hedeflerinin ve temalarının ele alındığı sözkonusu hazırlık toplantısında, bir “Küresel Eylem Gündemi” (Global Action Agenda) ile uygulama yol haritası belirlenmesi ve bunların siyasi düzeyde desteklenmesi, önceki Forumlar kapsamında yürütölen üç temel sürece (Siyasi, Tematik ve Bölgesel) “Bilim ve Teknoloji” süreci ilave edilmesi, 3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ilişkin özel bir oturumun yapılması ve 7. Forum kapsamında ayrıca bir YurттаŐlar Forumu (Citizen’s Forum) düzenlenmesi kararlaŐtırılmıŐtır.

ÇEVRE

1. BM Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) 12. Taraflar Konferansı (COP 12) 2015 yılında ölkemiz evsahipliğinde düzenlenecektir. 5000’in üzerinde katılımcının iŐtirak etmesinin beklendiği COP 12 kapsamında bir Bakanlar bölümü de gerçekleştirilecektir. COP 12’nin lojistik hazırlıklarına yönelik ilk toplantı 12-13 Şubat 2014 tarihlerinde Bonn’da BM merkezinde düzenlenmiştir. UNCCD Sekreteryası yetkilileri ile gerçekleştirilen görüşmelere Bakanlığımız ile Orman ve Su İŞleri Bakanlığı’ndan yetkililer katılmıŐlardır.

2. Orman ve Su İŞleri Bakanlığı MüsteŐarı Sayın Prof. Dr. Lütfi Akça başkanlığında bir heyet, Amerika Birleşik Devletleri Ormancılık Servisi ile işbirliği imkânlarını ele almak, UNFF Sekreteryası ile görüşme gerçekleŐtirmek ve Yale Üniversitesi Orman ve Çevre AraŐtırmaları Bölümü’nde inceleme ve temaslarda bulunmak üzere 22 Şubat -2 Mart 2014 tarihleri arasında New York ve VaŐington’a bir ziyaret gerçekleŐtirmiŐtir.

3. Kosova Meclisi Çevre ve Mekansal Planlama ile İnsan Hakları Komisyonları üyelerinden oluşan bir heyet, ölkemizdeki mevzuatı ve uygulamaları incelemek üzere, TBMM Başkanlığının konuğu olarak 26 Şubat - 1 Mart 2014 tarihleri arasında Ankara ve İstanbul’a resmi bir ziyaret gerçekleŐtirmiŐtir.

4. Birleşmiş Milletler İklim DeđiŐikliđi Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) altında 2020 yılından sonra geçerli olmak üzere, tüm taraflara uygulanacak nitelikte bir Protokol veya başka bir hukuki enstrüman ya da yasal yaptırım olan bir çıktı (outcome) hazırlanması amacı doğrultusunda faaliyet gösteren Durban Güçlendirilmiş Eylem Platformu Geçici Çalışma Grubu’nun (Ad Hoc Working Group on the Durban Platform for Enhanced Action-ADP) toplantısı 10-14 Mart 2014 tarihlerinde Bonn’da

düzenlenmiştir. Bahsekonu toplantıya Bakanlığımız ve ilgili kurum temsilcilerinden oluşan bir heyetle katılım sağlanmıştır.

5. 13 Mayıs 2014 tarihinde Atina'da düzenlenecek Akdeniz için Birlik (AiB) Çevre ve İklim DeđiŐikliđi Bakanlar toplantısına hazırlık amacıyla 10-14 Mart 2014 tarihleri arasında Amman'da bir dizi etkinlik (PaydaŐlar Konferansı, Kıdemli Memurlar Toplantısı, Ufuk-2020 (H2020) Yürütme Komitesi Toplantısı, İklim DeđiŐikliđi Uzmanlar Grubu Toplantısı) düzenlenmiştir. Sözkonusu toplantıya Çevre ve Őehircilik Bakanlığı ile Amman Büyükelçiliğimiz yetkililerinden oluşan bir heyet iŐtirak etmiştir.